

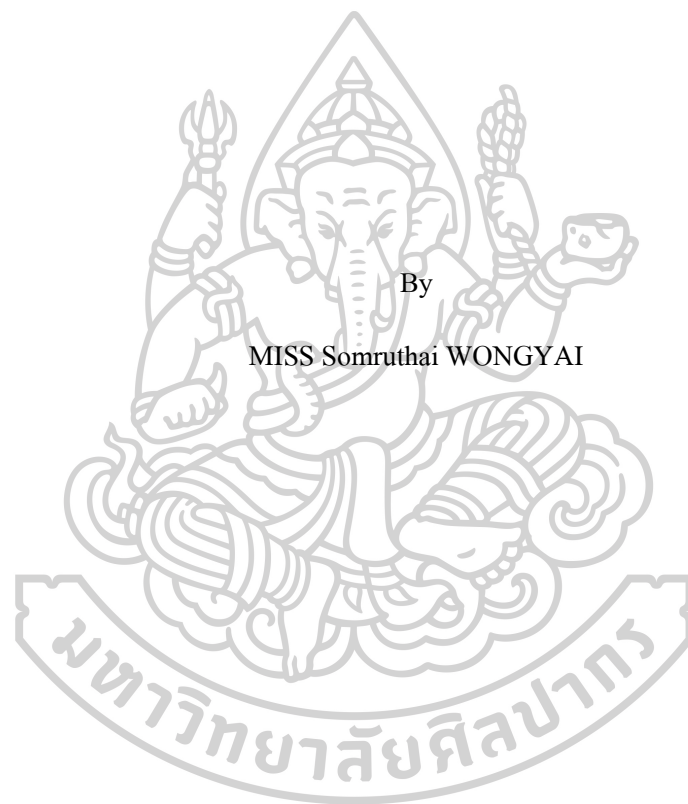
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พุทธจริยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

BENEVOLENCE OF THE LORD BUDDHA

By

MISS Somruthai WONGYAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	พุทธจริยา
โดย	สมฤทัย วงศ์ใหญ่
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ วิริญญา ดวงรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
	ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)	
	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์วิริญญา ดวงรัตน์)	
	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณปริญญา ตันติสุข)	

60004215 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : พุทธจริยา, พุทธประวัติ, จิตรกรรมไทยประเพณี, ความงาม, ความงามความประณีต, คติธรรมคำสอน, ความศรัทธา, ความสุข, ความสงบ, พระพุทธศาสนา, ลักษณะไทย

นางสาว สมฤทัย วงศ์ใหญ่: พุทธจริยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ วิจารณ์ ดวงรัตน์

ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ พุทธจริยา เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวพุทธประวัติ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบำเพ็ญคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในรูปแบบจิตรกรรมไทยประเพณี แสดงความงามความประณีตละเอียดอ่อนผ่านการใช้ เส้น สี รูปทรง องค์ประกอบ อันเป็นสุนทรียะตามแบบไทย เพื่อเผยแผ่คติธรรมคำสอน อีกทั้งช่วยจรรโลงจิตใจ ให้เกิดความสุข ความสงบ ความผ่อนคลายภายในจิตใจ ตลอดจนเป็นสื่อในการน้อมนำจิตใจให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา

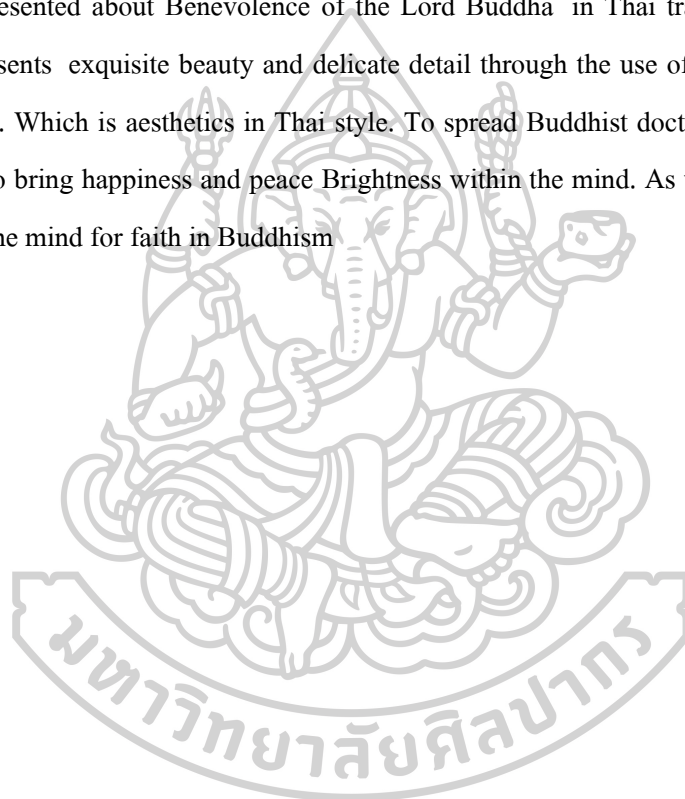

60004215 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Benevolence of the Lord Buddha, history of Buddha, Thai traditional painting, exquisite beauty, aesthetics, Buddhist doctrine, Faith, happiness, Peace of mind, Buddhism, Thai style

MISS SOMRUTHAI WONGYAI : BENEVOLENCE OF THE LORD BUDDHA
THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR WIRANYA DUANGRAT

“Benevolence of the Lord Buddha” is the art project that is explores the history of Buddha. Presented about Benevolence of the Lord Buddha in Thai traditional painting. The painting presents exquisite beauty and delicate detail through the use of color, lines, shapes and composition. Which is aesthetics in Thai style. To spread Buddhist doctrine. Also helps to sooth the mind. To bring happiness and peace Brightness within the mind. As well as being a means of conveying the mind for faith in Buddhism

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบน้อมระลึกคุณขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ อันเป็นสรณะ ในการดำเนินชีวิตตามแนวทางในพระพุทธศาสนา หลักธรรมคำสอนอันนำมาซึ่งความสุข ความสงบ ภายในจิตใจ

ข้าพเจ้าขอบน้อมระลึกถึงพระคุณของมารดา คุณแม่สิริพร กิมทอง ที่ได้เลี้ยงดูข้าพเจ้า ตั้งแต่เล็ก และสนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้เรียนศิลปะ อีกทั้งคอยให้กำลังใจ และชื่นชมในตัวข้าพเจ้าเสมอมา และขอขอบพระคุณ ยายล่องอาร์กัษวณิช และญาติพี่น้องที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าจนสำเร็จการศึกษา

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ อาจารย์วิริยญา ดวงรัตน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อนุวัฒน์ ลัดดาวัลย์ และคณาจารย์ภาควิชาศิลปไทยทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และคอยให้คำแนะนำที่ดี และให้กำลังใจข้าพเจ้าในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยเสมอมา

ข้าพเจ้าขอบน้อมระลึกถึงพระคุณบรรพบุรุษครูช่าง โบราณ ที่สร้างสรรค์ผลงานพุทธศิลป์อันทรงคุณค่า และเป็นศิลปะประจำชาติไทย อันเป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจให้แก่ข้าพเจ้าและคนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงานพุทธศิลป์สืบไป

ขอขอบคุณเพื่อนเอกศิลปะไทย ที่เป็นกัลยาณมิตร คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้แก่กัน และเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานศิลปะ ด้วยความขยันหมั่นเพียรและทุ่มเทในการทำงานศิลปะอันเป็นที่รัก

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอบอุ่นและมีความสุขตลอดระยะเวลาในการศึกษาที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

สมฤทัย วงศ์ใหญ่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	2
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	3
ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์.....	3
แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์	3
อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์.....	4
บทที่2	5
ข้อมูลและอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	5
อิทธิพลจากความเชื่อในพระพุทธศาสนา	5
อิทธิพลจากงานจิตรกรรมไทย.....	6
ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาลักษณะของจิตรกรรมฝาผนังโบราณ	8
การจัดองค์ประกอบในงานจิตรกรรมไทย	11
การแบ่งพื้นที่	12

การกำหนดสีผิวภาพบุคคลตามฐานะและความสำคัญ	13
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานทัศนศิลป์สมัยรัตน โกสินทร์	14
บทที่ 3	17
กระบวนการในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์	17
การประมวลความคิดจากข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์	17
ขั้นตอนการศึกษา.....	17
ขั้นตอนการประมวลความคิดเชิงทัศนศิลป์	18
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	19
ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์.....	19
บทที่ 4	25
การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	25
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	25
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	28
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	28
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	32
บทที่ 5	38
บทสรุป.....	38
รายการอ้างอิง	40
ประวัติผู้เขียน	42

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ภาพจิตรกรรมไทยที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน วัดพระที่นั่งพุทไธสวรรย์.....	7
ภาพที่ 2 ภาพมโหสถจิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณาราม ฝีมือครูคงแป๊ะ (หลวงเสนีย์บริรักษ์).....	9
ภาพที่ 3 จิตรกรรมฝาผนังวัดสุทัศนเทพวรารามแสดงความรู้สึกของภาพด้วยเส้นและกริยาท่าทาง	10
ภาพที่ 4 การจัดองค์ประกอบในงานจิตรกรรมไทย ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ตอน พระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์	11
ภาพที่ 5 ภาพการแบ่งพื้นที่ในงานจิตรกรรมไทยโดยใช้เส้นสีนเทา	12
ภาพที่ 6 การกำหนดสีผิวภาพบุคคล ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ตอน พระพุทธเจ้าโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์.....	13
ภาพที่ 7 ภาพจิตรกรรมไทยที่มีรูปแบบสมัยใหม่ จิตรกรรมฝาผนังวัดพุทธประทีป ประเทศอังกฤษ	16
ภาพที่ 8 ภาพวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน	20
ภาพที่ 9 ภาพการวางองค์ประกอบของภาพ	21
ภาพที่ 10 ภาพร่างรายละเอียดของภาพ	22
ภาพที่ 11 ภาพการลงสีภาพรวม.....	23
ภาพที่ 12 ภาพการใส่รายละเอียด	24
ภาพที่ 13 ภาพการติดทองคำเปลว	24
ภาพที่ 14 ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	26
ภาพที่ 15 ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	27
ภาพที่ 16 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	29
ภาพที่ 17 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	30
ภาพที่ 18 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	31
ภาพที่ 19 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	34

ภาพที่ 20 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 235

ภาพที่ 21 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 236

ภาพที่ 22 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 237

บทที่ 1

บทนำ

เรื่องราวทางพุทธศาสนาได้ถูกถ่ายทอดเป็นผลงานจิตรกรรมไทยสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยช่างไทยได้สร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดค้นรูปแบบ จนเกิดเป็นศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะของไทย อีกทั้งยังสอดแทรกคติคำสอนในพระพุทธศาสนา และสอดแทรกเรื่องราวประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในยุคสมัยนั้น แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาและฝีมือของช่างไทยโบราณ โดยจิตรกรรมไทยมีรูปแบบแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและทัศนคติที่มีผลต่อการแสดงออกทางทัศนศิลป์ จึงเกิดเป็นงานศิลปะที่มีความงามที่หลากหลาย สะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการเป็นศิลปะที่มีหน้าที่รับใช้พระพุทธศาสนา แสดงออกถึงความเคารพศรัทธาและเพื่อสร้างอุทิศถวายเป็นพุทธบูชา

จิตรกรรมไทยที่ถ่ายทอดเรื่องราวพุทธประวัติ มีปรากฏ อาทิ ภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถ วิหาร ภาพพระบฏ ภาพลายรดน้ำ สมุดข่อย และสมุดภาพไตรภูมิ ถ่ายทอดเรื่องราวเป็นภาพเล่าเรื่อง ผ่างด้วยคติธรรมและสัญลักษณ์สื่อความหมายทางพระพุทธศาสนา สามารถเข้าใจได้ง่ายและมีคุณค่าทางสุนทรียภาพ สร้างความประทับใจตลอดจนเป็นสื่อในการน้อมนำจิตใจให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พุทธประวัติได้บอกเล่าเรื่องราวขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งแต่ประสูติ เสด็จออกผนวช ตรัสรู้ ประกาศพระศาสนา จนถึงปรินิพพาน เรื่องราวคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญภายหลังเมื่อตรัสรู้ ตลอด 45 พรรษาที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจาริกประกาศศาสนา ทรงกระทำการสงเคราะห์แก่มหาชนทั้ง 3 โลก คือ เทวโลก มนุษย์โลก และยมโลก ที่เรียกว่า พุทธจริยา 3 คือ 1.โลกัตตจริยา ทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน ด้วยการประกาศธรรมที่จะนำประโยชน์มาสู่ผู้ปฏิบัติ 2.ญัตตจริยา คือ ทรงแสดงธรรมโปรดพระพุทธบิดา พระพุทธมารดา ตลอดจนพระประยูรญาติให้ได้รับรสพระสัทธรรม 3. พุทธัตตจริยา คือ ทรงบำเพ็ญประโยชน์ในฐานะเป็นพระพุทธเจ้า ทรงกระทำกิจที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายในอดีตได้ทรงกระทำมาเป็นพุทธวิสัย พระพุทธเจ้าทรงเป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เรื่องราวใน

พุทธประวัติยังปรากฏเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประวัติของพระอริยสาวกและเหตุการณ์สำคัญในสมัยพุทธกาล ที่แฝงด้วยคติธรรมคำสอน

จากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติทำให้ข้าพเจ้าเกิดความประทับใจและความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา อีกทั้งข้าพเจ้าตระหนักเห็นถึงคุณค่าของงานจิตรกรรมไทยที่นำเสนอเรื่องราวทางพระพุทธศาสนา อันมีความวิจิตรงดงาม ประณีตละเอียดอ่อน มีลักษณะเฉพาะในการใช้เส้น สีและลวดลาย ที่อ่อนช้อย นุ่มนวล สามารถสื่อความหมายสัมพันธ์กับเรื่องราวคุณธรรมขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวพุทธประวัติในหัวข้อ “พุทธจริยา” นำเสนอเรื่องราวการบำเพ็ญคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า สะท้อนแนวความคิดและความศรัทธาที่มีต่อพระพุทธศาสนา
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยประเพณี ที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์เฉพาะของงานศิลปะไทย สะท้อนคุณค่าทางความงามของลวดลาย การใช้สี และความประณีต วิจิตรบรรจง ในการแสดงออกทางแนวความคิดและเทคนิควิธีการของช่างโบราณ
3. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่พัฒนาจากรูปแบบงานจิตรกรรมไทยประเพณีตามคตินิยม เป็นผลงานที่แสดงออกถึงจินตนาการ ความเชื่อตามทัศนคติส่วนตัว

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมพุทธประวัติ ในหัวข้อพุทธจริยา ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการบำเพ็ญคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในรูปแบบจิตรกรรมไทยประเพณีโบราณ โดยพัฒนาต่อยอดผสมผสานกับจินตนาการและความรู้สึก สร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน แสดงความละเอียด ประณีตวิจิตร ผ่านการใช้ เส้น สี รูปทรง องค์ประกอบอันมีสุนทรียะตามแบบไทย สร้างสรรค์รูปความงามแห่งสรีระขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกอบกับพระจริยวัตรอันงดงาม และบรรยากาศสภาพแวดล้อมแห่งความเจริญรุ่งเรืองของสิ่งดีงามทั้งหลาย โดยสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอน เพื่อให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพ เกิดความซาบซึ้ง อิ่มเอิบใจ ปิติสุข สามารถรับรู้และเข้าใจเรื่องราวในพระพุทธศาสนา อันนำไปสู่การน้อมรำลึกถึงคุณแห่งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติจากหนังสือพระไตรปิฎก ศึกษาประวัติของพระสาวก ประวัติสถานที่ และเหตุการณ์สำคัญในสมัยพุทธกาล เพื่อเข้าใจและนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. ศึกษาหลักธรรมคำสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหัวข้อพุทธจริยา
3. ศึกษาเทคนิคกระบวนการ การเขียนภาพจิตรกรรมไทยประเพณีแบบ โบราณ โดยเทคนิคสีฝุ่นบน ดินสอพองและติดทองคำเปลว
4. ศึกษาการสร้างสรรค์ผลงาน การจัดองค์ประกอบของภาพจิตรกรรมทิเบต และจิตรกรรม เปอร์เซีย

ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์

1. ศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติและหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา นำมาคิด วิเคราะห์ถึง เรื่องราวที่ต้องการนำมาสร้างสรรค์ถ่ายทอดเป็นงานทัศนศิลป์
2. ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลภาพ จากตำราที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา และลงพื้นที่ศึกษาจาก สถานที่จริง จากจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ วิหาร และโบราณสถานต่างๆ โดยการบันทึก ด้วยภาพถ่าย
3. ศึกษาเทคนิควิธีการเล่าเรื่องพุทธประวัติ และการจัดองค์ประกอบของภาพในงานจิตรกรรมไทย ประเพณี โบราณ
4. ศึกษารูปแบบงานจิตรกรรมจากศิลปินในปัจจุบันที่สร้างสรรค์เรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และศึกษารูปแบบจากงานจิตรกรรมทิเบต และจิตรกรรมเปอร์เซีย
5. รวบรวมข้อมูลและนำมาสร้างสรรค์ทำแบบร่าง เพื่อวางโครงสร้างของผลงาน
6. เริ่มปฏิบัติงาน กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์
7. วิเคราะห์ผลงาน ปรับและแก้ไขข้อบกพร่อง พัฒนาผลงานให้ลงตัวสมบูรณ์

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

1. ศึกษาข้อมูลจากสถานที่จริง
 - 1.1 จิตรกรรมฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ
 - 1.2 จิตรกรรมฝาผนังวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ
 - 1.3 จิตรกรรมฝาผนังวัดตรีทศเทพวรวิหาร กรุงเทพฯ
 - 1.4 จิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณาราม ราชวรวิหาร กรุงเทพฯ

2. ศึกษาข้อมูลจากตำราและเอกสาร

2.1 หนังสือพระไตรปิฎก

2.2 หนังสือพุทธประวัติ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

อุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูล

- โทรศัพท์มือถือ
- กล้องถ่ายรูป
- โน้ตบุ๊ก

วัสดุในการร่างภาพ

- สมุดร่างภาพ
- อุปกรณ์เครื่องเขียน
- ภาพถ่าย
- หนังสือภาพจิตรกรรมไทยประเพณี

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

- อุปกรณ์เครื่องเขียน
- ฟ้าดิบ
- ดินสอพอง
- กาวเม็ดมะขาม
- สีฝุ่น
- ทองคำเปลว
- กาวยางมะเดื่อ
- พู่กัน

บทที่ 2

ข้อมูลและอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

พระพุทธศาสนาเป็นบ่อเกิดของศิลปกรรมไทยอันทรงคุณค่าที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมายาวนาน สิ่งดีงามทั้งหลายที่เกิดขึ้นมีผลต่อความรู้สึกของข้าพเจ้า ก่อให้เกิดความสุขและความประทับใจอันเป็นที่มาในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ และการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ประวัติความเป็นมาเพิ่มเติม เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาผลงานต่อไป

อิทธิพลจากความเชื่อในพระพุทธศาสนา

จากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติ ข้าพเจ้ามีความประทับใจในเนื้อหาเรื่องราวคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงค้นคว้าเรื่องพุทธจริยา ซึ่งมีคติความเชื่อดังนี้

เมื่อองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ทรงจาริกประกาศศาสนา คือทรงกระทำการสงเคราะห์แก่มหาชนทั้ง ๓ โลก ได้แก่ เทวโลก มนุษย์โลก และยมโลก ตลอด ๔๕ พรรษา ที่พระพุทธองค์ทรงยังด้วยพระมหากรุณาธิคุณมิได้ว่างเว้น ตลอดพระชนม์ชีพ จนกระทั่งเสด็จดับขันธปรินิพพาน

“พุทธจริยา” พระจริยวัตรของพระพุทธเจ้า หมายถึง การบำเพ็ญประโยชน์ของพระพุทธเจ้าทั้ง ๓ คือ

1. โลกัตถจริยา พระพุทธจริยาเพื่อประโยชน์แก่โลก ทรงประพฤติเป็นประโยชน์แก่โลก คือ ทรงอาศัยพระมหากรุณา ประกาศพระศาสนาเพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชนในถิ่นฐานแคว้นต่างๆ เป็นอันมากและประดิษฐานพระศาสนาไว้เพื่อประโยชน์สุขแก่ชุมชนภายหลังตลอดกาลนาน
2. ญาติตถจริยา พระพุทธจริยาเพื่อประโยชน์แก่พระญาติ, ทรงประพฤติประโยชน์แก่พระประยูรญาติเช่น ทรงอนุญาตให้พระญาติที่เป็นเดียรฉัตรเข้ามาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ไม่ต้องอยู่ติดตึยปริวาส ๔ เดือนก่อน เหมือนเดียรฉัตรอื่น และเสด็จไปห้ามพระญาติที่วิวาทกันด้วยเรื่องน้ำ เป็นต้น

3. พุทธัตถจริยา ทรงประพฤติเป็นพระโยชน์แก่สัตว์โลก โดยฐานเป็นพระพุทธเจ้า เช่นทรงแสดงธรรมแก่เวไนยสัตว์และบัญญัติวินัยขึ้นบริหารหมู่คณะ ทรงประดิษฐานพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนมาตราบเท่าทุกวันนี้¹

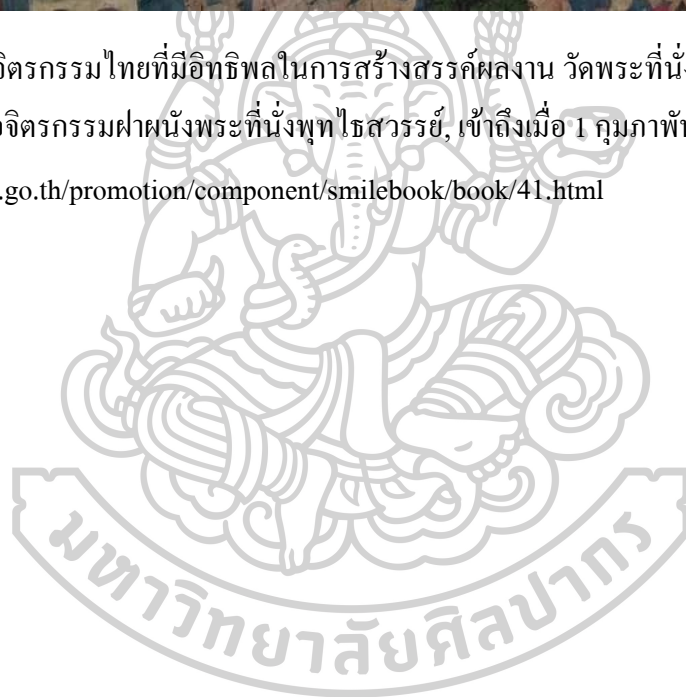
อิทธิพลจากงานจิตรกรรมไทย

จิตรกรรมไทยมีรากฐานมาจากความเข้าใจในพุทธปรัชญาอย่างลึกซึ้ง และความศรัทธาอันแรงกล้าของบรรพชนครูช่างโบราณที่มีต่อพระพุทธศาสนา โดยสร้างถวายอุทิศเป็นพุทธบูชา อีกทั้งยังสอดแทรกหลักธรรมอันลึกซึ้งในพระพุทธศาสนา กล่าวได้ว่าจิตรกรรมไทยไม่ได้มีหน้าที่เป็นเพียงเครื่องประดับตกแต่ง เพื่อแสดงออกด้านความงามเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่ในการรับใช้พระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง ภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นศิลปกรรมไทยที่มีบทบาทสำคัญและมีเอกลักษณ์เฉพาะไม่เหมือนชนชาติใด ครูช่างโบราณนิยมเขียนบนฝาผนังภายในอาคาร เช่น โบสถ์ วิหาร ถวายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา พุทธประวัติ ทศชาติชาดก ไตรภูมิ ที่เป็นรูปแบบอุดมคติตามความเชื่อของสังคมไทยผสมผสานกับการบอกเล่าวิถีชีวิตของคนที่ยุคสมัย ทั้งเครื่องแต่งกาย บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ประยุกต์ให้ผสมกลมกลืนเข้ากับเนื้อหาสาระในเรื่องพุทธประวัติ โดยมีองค์ประกอบที่มีองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธาน แสดงรูปความงามแห่งสรีระขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า อันเป็นศูนย์รวมแห่งความศรัทธาของพุทธศาสนิกชน โดยเนื้อหาเรื่องราวมักเกี่ยวข้องกับทิพย์สวรรค์ สถานที่สถิตของเหล่าทวยเทพดา มีวิมานปราสาท และการเล่าถึงภพภูมิต่างๆ ตั้งแต่สัตว์นรก สัตว์เดรัจฉาน อสุรกาย ไปจนถึงมนุษย์ เทวดา พรหม สิ่งต่างๆ เหล่านี้ย่อมทำให้เกิดความเชื่อและเกิดความสงบภายในจิตใจ เพื่อน้อมรำลึกถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

¹ ปยุตฺโต, พ. ป. อ. "พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม." from www.84000.org/tipitaka/dic/v_seek.php?text.

ภาพที่ 1 ภาพจิตรกรรมไทยที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน วัดพระที่นั่งพุทไธสวรรย์
ที่มา : หนังสือจิตรกรรมฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์, เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้จาก
www.finearts.go.th/promotion/component/smileybook/book/41.html

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาลักษณะของจิตรกรรมฝาผนังโบราณ

ช่างเขียนในอดีตมีสกุลช่างแตกต่างกันตามยุคสมัย แบ่งเป็นช่างหลวงและช่างพื้นบ้าน ซึ่งมีฝีมือประณีตแตกต่างกัน แต่สามารถเล่าเรื่องราวได้อย่างมีชีวิตจิตใจและสะท้อนเรื่องราวได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

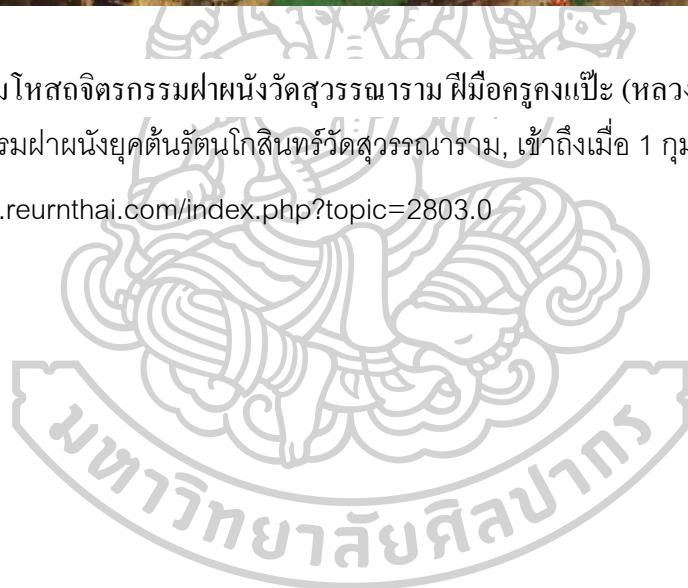
จิตรกรรมไทยประเพณีเป็นภาพเขียนแบบสองมิติ คำนึงถึงเรื่อง เส้นและสี เป็นสำคัญ ไม่มีแสงเงา จึงเป็นภาพสีแบนๆ ตัดเส้นตลอดทั้งภาพ ซึ่งการตัดเส้นในภาพไทยแสดงถึงทักษะและความชำนาญของช่างโบราณ ที่ช่วยให้ภาพนั้นมีชีวิต มีน้ำหนัก โดยไม่ต้องใช้แสงเงา แบ่งระยะใกล้ไกลแบบภาพจิตรกรรมตะวันตก ดังนั้นเส้นจึงนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเขียนภาพ

จิตรกรรมไทยประเพณีแสดงความรู้สึกของภาพด้วยเส้นและกริยาท่าทาง เนื่องจากไม่อาจแสดงความรู้สึกของตัวบุคคลในภาพด้วยสีหน้าหรือแววตา ดังนั้นการแสดงความรู้สึกดีใจ เสียใจ โกรธ หรือกลัว จึงใช้ท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์เฉพาะในงานจิตรกรรมไทยประเพณีเป็นสื่อแทน เช่น เทวดา นางฟ้า กษัตริย์ นางรำ จะมีลักษณะเด่นงามสง่าด้วยลีลาอันชดช้อย แสดงอารมณ์ความปิติยินดี หรือโศกเศร้าเสียใจด้วยภาษากาย ถ้าเป็นรูปยักษ์ รูปมารก็แสดงออกด้วยใบหน้าและท่าทางที่ดุร้ายแข็งขัน พวกชาวบ้านธรรมดาสามัญก็จะเน้นความรู้สึกสนุกสนาน ตลกขบขัน หรือเศร้าเสียใจโดยการแสดงออกทางใบหน้าอย่างชัดเจน ส่วนเหล่าสัตว์ทั้งหลายได้แก่ ช้าง ม้า วัว ควาย นก ปลา เป็นต้น ก็มีรูปแบบของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ โดยใช้เส้นโค้งโค้งแสดงความรู้สึก ความเคลื่อนไหว พลั้วไหวตามธรรมชาติ และใช้เส้นหนักและหนาแสดงความมั่นคงแข็งแรง²

² อุตสาหกรรม, ศ. (2557). จิตรกรรมสื่อผสม
ชีวิตในเมือง, มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปริญญาฉบับที่ด.

ภาพที่ 2 ภาพมโหสถจิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณาราม ฝีมือครูคงแป๊ะ (หลวงเสนีย์บริรักษ์)
ที่มา : จิตรกรรมฝาผนังยุคต้นรัตนโกสินทร์วัดสุวรรณาราม, เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2536, เข้าถึง
ได้จาก www.reurnthai.com/index.php?topic=2803.0

ภาพที่ 3 จิตรกรรมฝาผนังวัดสุทัศนเทพวรารามแสดงความรู้สึกของภาพด้วยเส้นและกริยาท่าทาง
ที่มา : จิตรกรรมฝาผนังวัดสุทัศนเทพวราราม , เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้จาก
www.pinterest.com/pin/562527809685368454

การจัดองค์ประกอบในงานจิตรกรรมไทย

การจัดองค์ประกอบในงานจิตรกรรมไทยมักจะแสดงจุดสนใจโดยไม่คำนึงถึงสัดส่วนตามความเป็นจริง รูปทรงในภาพในตอนใดที่ต้องการให้เด่น ก็มักจะเขียนรูปทรงนั้นให้เด่นชัด อาทิ รูปทรงขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะใช้วิธีการลดส่วนประกอบอื่นๆลง โดยไม่คำนึงถึงความสมจริงของส่วนประกอบมากนัก เช่น ตอนพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์ ในครานั้นบรรดาทวยเทพทั่วทุกสารทิศ เข้าเฝ้าสถิตแห่แหนเป็นจำนวนมาก อีกทั้งมหาชนแห่แหนรอต้อนรับหน้าประตูเมืองสังกะสะนคร ก็เขียนลดจำนวนบุคคลลงเหลือเพียงบุคคลสำคัญเท่านั้น หรือเขียนให้ขนาดตัวเล็กลงตามลำดับความสำคัญ แต่การแสดงจุดสนใจ โดยย่อส่วนประกอบหรือขยายจุดสนใจนี้ แม้จะผิดต่อความเป็นจริง แต่ก็ยังมีความกลมกลืนกันเป็นอย่างดี ดูแล้วไม่ขัดตานั้นเป็นการจัดภาพอันชาญฉลาดของช่างไทยในสมัยโบราณ

ภาพที่ 4 การจัดองค์ประกอบในงานจิตรกรรมไทย ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ตอน พระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์

ที่มา : หนังสือจิตรกรรมฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้

จาก www.finearts.go.th/promotion/component/smileybook/41.html

การแบ่งพื้นที่

การใช้เส้นสีนเทา ที่มีลักษณะเป็นเส้นที่คดไปคดมาอย่างลายหยักฟันปลา และลายเส้นอย่างแถบผ้าสะบัด เพื่อแบ่งภาพเป็นตอนๆ หรือใช้ในการแบ่งภพภูมิระหว่างสวรรค์ โลกมนุษย์ และนรก หรือใช้ธรรมชาติ ภูเขา ต้นไม้ แม่น้ำ ในการคั่นเพื่อแบ่งเรื่องราวของภาพเป็นช่องๆ เพื่อลำดับความสำคัญ การแบ่งพื้นที่ในการเขียนภาพที่ตัวละครและสิ่งของต่างๆ มีขนาดเท่ากัน แต่ผลกระเยะให้ห่างออกไปด้วยการใช้พื้นที่และน้ำหนักของสี

ภาพที่ 5 ภาพการแบ่งพื้นที่ในงานจิตรกรรมไทยโดยใช้เส้นสีนเทา

ที่มา : พุทธศิลป์สอนธรรม จิตรกรรมแห่งศรัทธาอดีตกาล, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536,

เข้าถึงได้จาก www.goodlifeupdate.com/inspiration/72983.html

การกำหนดสีผิวภาพบุคคลตามฐานะและความสำคัญ

สีทอง คือสีผิวขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

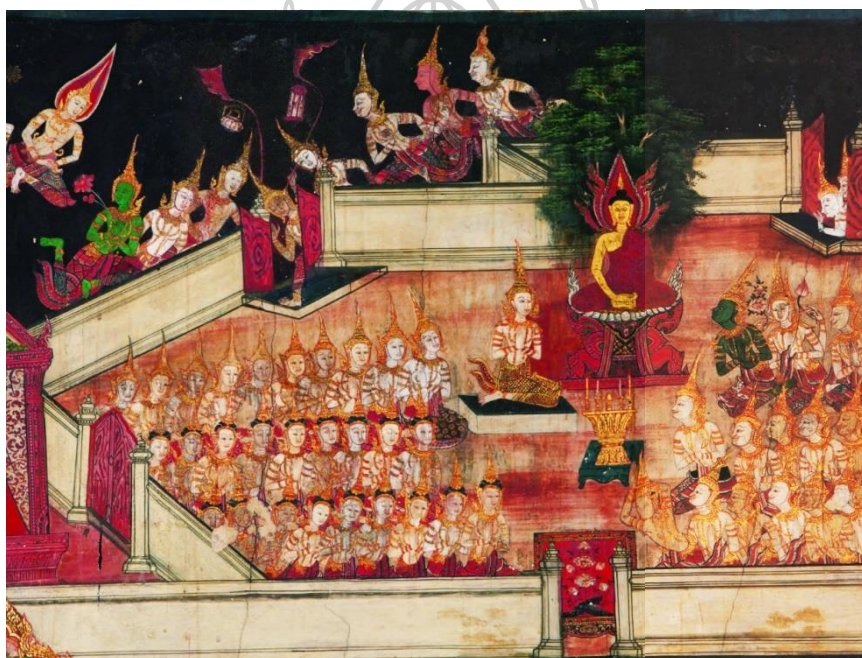
สีขาว คือสีผิวของพระมหากษัตริย์

สีขาวนวลหรือ สีชมพูอ่อน คือสีผิวของคนที่มีฐานะชั้นสูง เทวดา นางฟ้า

สีเนื้อหรือ สีน้ำตาลอ่อน คือสีผิวของชาวบ้าน สามัญชน

สีน้ำตาล สีเทา คือสีผิวของตัวกาก คนเลว สัตว์นรก

สีของร่างกายที่มีลักษณะเฉพาะตัวละคร เช่น สีเขียวสีผิวของพระอินทร์ สีแดงสีผิวของยักษ์

ภาพที่ 6 การกำหนดสีผิวภาพบุคคล ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ตอน
พระพุทธเจ้าโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ที่มา : หนังสือจิตรกรรมฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้

จาก www.finearts.go.th/promotion/component/smileybook/book/41.html

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานทัศนศิลป์สมัยรัตนโกสินทร์

ผลงานทัศนศิลป์ในสมัยรัตนโกสินทร์ช่วงตอนต้น มีความพยายามจะฟื้นฟูแบบอย่างงานศิลปะสมัยอยุธยาที่เสียหายจากสงคราม ให้เจริญรุ่งเรืองกลับมาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อบ้านเมืองเริ่มมีความเจริญมั่นคง การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ก็ขยายไปทุกด้าน และนับจากสมัยรัชกาลที่ 3 เป็นต้นมา วัฒนธรรมตะวันตกก็ได้แพร่ขยายเข้าสู่สังคมไทย วัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามามีอิทธิพลต่อลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ของไทยด้วย ขณะที่พระพุทธศาสนาก็ยังคงมีอิทธิพลและบทบาทอย่างมาก ซึ่งพอจะสรุปรวมได้ ดังนี้

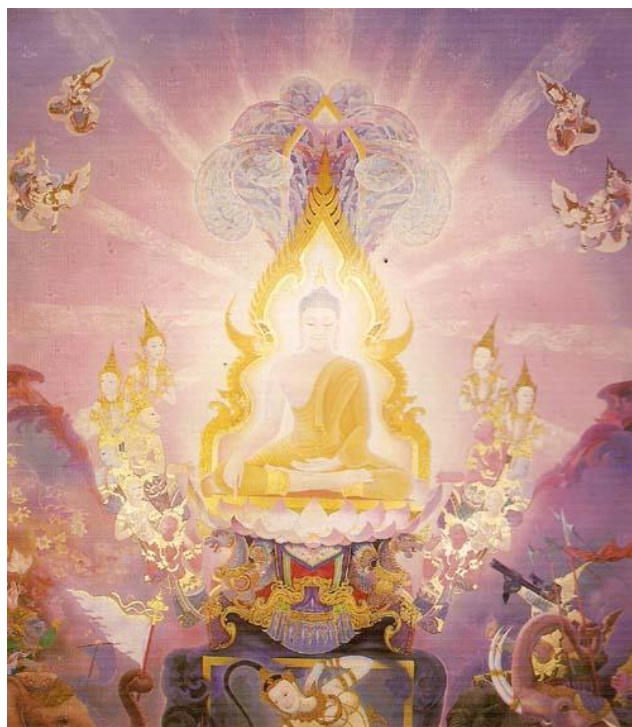
สมัยรัตนโกสินทร์เป็นจิตรกรรมที่เขียนขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2325 ลงมาจนถึงปัจจุบัน มีรูปแบบการเขียนตามแบบไทยแนวประเพณี และแบบร่วมสมัย โดยเฉพาะจิตรกรรมฝาผนังที่เขียนขึ้นตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดเป็นจิตรกรรมไทยที่ทรงคุณค่าทางความงามเป็นอย่างยิ่ง มักใช้สีตัดเส้น และปิดทองลงบนภาพ ภาพเขียนสำคัญ ในสมัยรัชกาลที่ 1 มีอยู่ที่พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร วัดระฆังโฆสิตาราม วัดดุสิตาราม กรุงเทพมหานคร สมัยรัชกาลที่ 2 ทรงอุปถัมภ์ช่างศิลป์ ส่งผลให้มีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมขึ้นอย่างแพร่หลาย ผลงานอันโดดเด่น ได้แก่ จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถวัดสุวรรณาราม (วัดทอง) ริมคลองบางกอกน้อย ซึ่งได้เป็นแม่แบบให้ศิลปินรุ่นหลังใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและสร้างสรรค์งานมาจนถึงทุกวันนี้

จิตรกรรมฝาผนังที่สวยงามในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้แก่ จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม และที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นต้น แต่หลังจากสมัยรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมาอิทธิพลตะวันตกได้ทำให้รูปแบบจิตรกรรมไทยมีความร่วมสมัยกับนานาชาติอย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการนำเทคนิคการเขียนภาพให้มีมิติตามแบบอย่างตะวันตก เช่น จิตรกรรมของชรัวอินโข่ง จิตรกรเอกสมัยรัชกาลที่ 4 ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ชรัว อินโข่งเป็นศิลปินไทยคนแรกที่ได้นำแนวทางการวาดภาพแบบตะวันตกที่แสดงทัศนียภาพในระยะใกล้-ไกล และแสดงให้เห็นแสงเงา มาประยุกต์ใช้กับผลงานของตน ในปัจจุบันจิตรกรรมฝาผนังแม้จะเป็นภาพวาดที่มีลักษณะของความเป็นไทยแต่ก็มีการผสมผสานคตินิยม เทคนิค รูปแบบสมัยใหม่จากตะวันตก เช่น ผลงานของปรีชา เกาทอง เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ จักรพันธ์ุ ไปรษณีย์ เป็นต้น

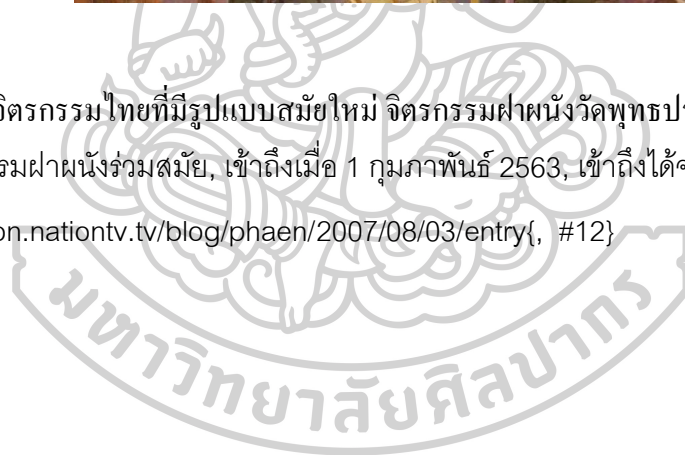
ปัจจุบัน ภาพจิตรกรรมไทยมิได้จำกัดจะมีอยู่แค่ในเฉพาะวัดกับวังเหมือนเมื่อครั้งอดีต แต่มีการนำไปประดับตกแต่งอาคารสถานที่ ใช้ในการสื่อสาร โฆษณาประชาสัมพันธ์กันอย่างแพร่หลายผ่านทางสื่อต่างๆ และภาพที่วาดเนื้อหา และแนวคิดก็ขยายวงกว้าง นอกจากภาพเกี่ยวกับศาสนาและเอกลักษณ์ไทยแล้ว ก็ยังมีการเสนอภาพที่มีแนวคิดสะท้อนสังคม หรือมีเรื่องราวที่ศิลปินมีความประทับใจ เช่น ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บุคคล สถานที่ จินตนาการภาพนามธรรม และอื่นๆ อีกด้วย ตลอดจนเทคนิคในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมก็มีความหลากหลายกว่าเดิม และนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการนำเสนอผลงานด้วย³

³ ardnarong, p. "ผลงานทัศนศิลป์สมัยกรุงรัตนโกสินทร์." from <https://medium.com/@pasubox>.

ภาพที่ 7 ภาพจิตรกรรมไทยที่มีรูปแบบสมัยใหม่ จิตรกรรมฝาผนังวัดพุทธประทีป ประเทศอังกฤษ
ที่มา : จิตรกรรมฝาผนังร่วมสมัย, เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้จาก
<http://oknation.nationtv.tv/blog/phaen/2007/08/03/entry{, #12}>

บทที่ 3

กระบวนการในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

การประมวลความคิดจากข้อมูลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางเนื้อหา รูปแบบและเทคนิคกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานของภาพจิตรกรรมในอดีตและปัจจุบัน อันเป็นแรงบันดาลใจนำมาสู่การพัฒนาต่อยอดรูปแบบผลงาน มีลำดับขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

ขั้นตอนการศึกษา

- จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์นี้เกิดจากความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อพระพุทธศาสนา ข้าพเจ้าได้ศึกษาข้อมูลเรื่องของพุทธประวัติ เหตุการณ์สำคัญและบุคคลสำคัญในสมัยพุทธกาล ศึกษาการใช้สัญลักษณ์แทนความหมายในพระพุทธศาสนา อีกทั้งศึกษาหลักธรรมคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจในแก่นสาระที่แท้จริง ในการนำข้อมูลไปใช้สร้างสรรค์ผลงาน หาคความเชื่อมโยงระหว่างคติความเชื่อกับงานจิตรกรรมไทย
- ศึกษาภาพจิตรกรรมไทยประเพณี จากรูปภาพและการศึกษาจากสถานที่จริง แหล่งข้อมูลจากจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถ วิหาร โบราณสถาน สมุดข่อย ลายรดน้ำ ตำราที่เกี่ยวข้อง ศึกษาการใช้ เส้น สี องค์ประกอบที่มีลักษณะไทยโบราณ เก็บรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลนำมาเป็นแนวทางสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบเฉพาะตน
- ศึกษาอิทธิพลทางด้านรูปแบบจากผลงานศิลปะไทยร่วมสมัย ที่มีการแสดงออกอย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะปัจเจกบุคคล ซึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบจากศิลปกรรมไทยโบราณผสมผสานกับการรับอิทธิพลของศิลปะตะวันตกไปสู่ทัศนคติตามแนวทางการสร้างสรรค์ ที่มีความโดดเด่นในด้านทักษะฝีมืออันยอดเยี่ยมและความชำนาญ แสดงออกถึงความเข้าใจพื้นฐานในงานศิลปกรรมไทยโบราณได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการประมวลความคิดเชิงทัศนศิลป์

จากการศึกษาค้นคว้ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ทัศนธาตุเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในงานศิลปะ เป็นส่วนผสมความงามให้ปรากฏขึ้น อันประกอบไปด้วย

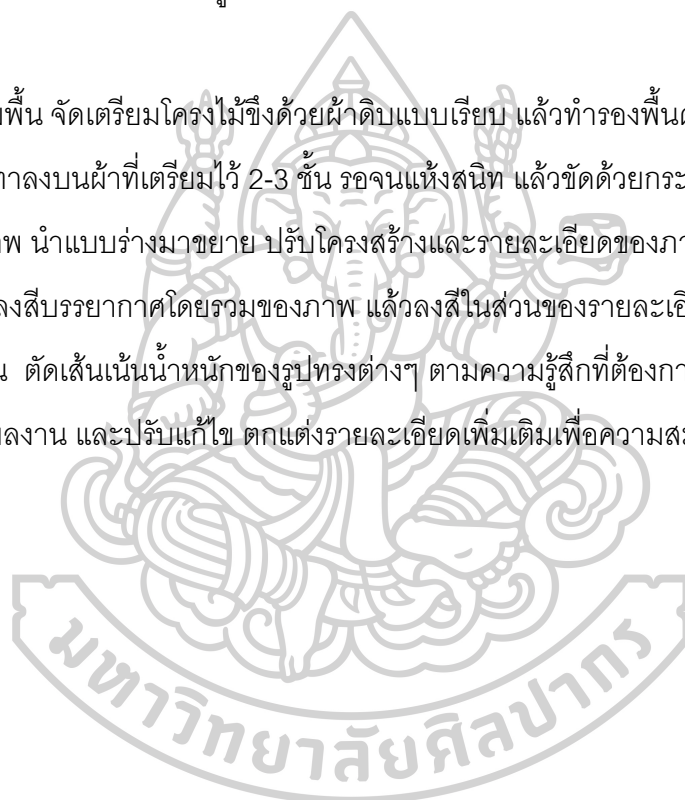
1. **เส้น** คือหัวใจสำคัญของงานจิตรกรรมไทยประเพณี ซึ่งเป็นงาน 2 มิติ เส้นทำหน้าที่ในการแสดงอารมณ์และความรู้สึก ลักษณะต่างๆของเส้นช่วยให้ภาพนั้นดูมีชีวิต มีน้ำหนักโดยไม่ต้องใช้แสงเงา เช่นการใช้เส้นหนา เส้นตรง ในภาพสถาปัตยกรรม ให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง การใช้เส้นโค้ง เส้นเล็กและละเอียด ในการเขียนทรวดทรงของเทวดานางฟ้า ให้ความรู้สึกอ่อนช้อย นุ่มนวลงดงามแบบอุดมคติ การใช้เส้นหยักฟันปลา เส้นโค้ง เป็นลื่นเทา คั่นแบ่งเรื่องราวของภาพ และเส้นของลวดลายไทย ที่ใช้เขียนประดับตกแต่งในภาพให้เกิดความวิจิตรงดงาม ช่วยให้ภาพเกิดความสมบูรณ์ตามลักษณะจิตรกรรมไทยประเพณี
2. **รูปทรง** รูปทรงที่ใช้ในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้ามี3ส่วนหลักคือ 1. รูปทรงสถาปัตยกรรมที่เป็นโครงสร้างรูปทรงเรขาคณิต เป็นโครงสร้างหลักของภาพ ได้แก่ ปราสาท วิมาน พลับพลา 2. รูปทรงของธรรมชาติ ได้แก่ รูปทรงของมนุษย์ รูปทรงขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้นไม้ ดอกไม้ต่างๆ และรูปทรงที่เป็นสัญลักษณ์และลวดลายตามลักษณะไทย โดยการจัดองค์ประกอบของรูปทรงในผลงาน โดยใช้วิธีเพิ่ม ลดขนาดตามลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่อง นำมาผสมผสานเชื่อมโยงให้สัมพันธ์ตามแนวความคิดที่ต้องการแสดงออก
3. **สี** เป็นทัศนธาตุที่มีผลต่อความรู้สึก โครงสร้างผลงานศิลปะของข้าพเจ้าจะใช้สีโทนร้อน คือ สีเหลือง ส้ม แดง ชมพู และสีทอง ที่ให้อารมณ์ความรู้สึกอบอุ่น สว่าง สงบ สื่อถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเลื่อมใสศรัทธา ความหมายด้านความดีงาม และใช้สีคู่ตรงข้าม คือสีน้ำเงิน สีเขียว สีดำ ที่ให้อารมณ์ น่าเกรงขาม สงบ สุขุม มั่นคงแข็งแรง ผสมผสานให้เกิดความลงตัวเป็นเอกภาพ
4. **พื้นที่ว่าง** ข้าพเจ้าใช้วิธีการแบ่งพื้นที่ภายในภาพด้วยเส้นที่เป็นโครงสร้างเรขาคณิต แบ่งพื้นที่เป็นช่องๆเพื่อกำหนดเนื้อหาที่เป็นรายละเอียดของภาพ ให้มีที่อยู่เป็นกลุ่มๆ เป็นระเบียบ และเกิดพื้นที่ว่างในแต่ละช่องให้ดูมีอากาศ ไม่รู้สึกแออัดจนเกินไป ประสานความสัมพันธ์+ระหว่างรูปทรงขนาดต่างๆกับพื้นที่ว่างให้มีความกลมกลืนเป็นเอกภาพ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ กล้องถ่ายรูป
2. อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ได้แก่ เฟรมผ้าดิบรองพื้นดินสอพองกาวเม็ดมะขาม สีฝุ่น กาวยางมะเดื่อ ทองคำเปลว อุปกรณ์วาดเขียน

ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์

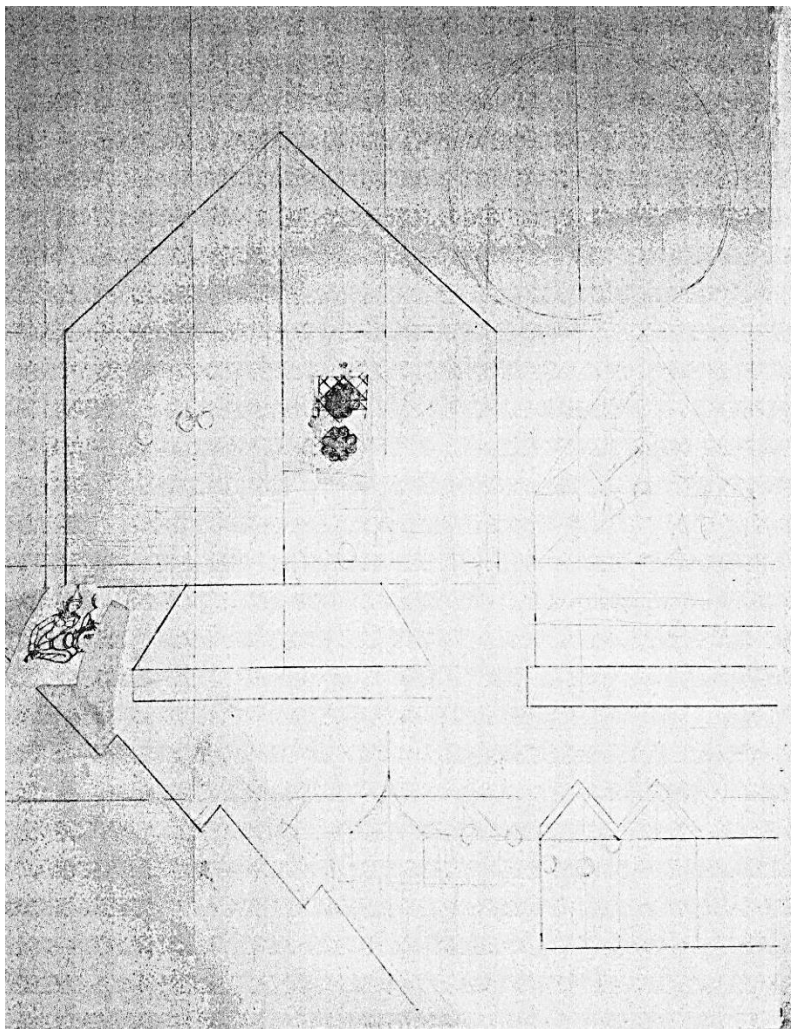
1. การสร้างภาพร่าง นำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์ประมวลทางความคิด กำหนดเนื้อหา เรื่องราว และวางองค์ประกอบ รูปทรง สี พื้นผิวว่าง และการใส่ลวดลายตกแต่งภาพให้มีความสมบูรณ์
2. การเตรียมพื้น จัดเตรียมโครงไม้ซึ่งด้วยผ้าดิบแบบเรียบ แล้วทำรองพื้นด้วยดินสอพองผสมกาวเม็ดมะขาม ทาลงบนผ้าที่เตรียมไว้ 2-3 ชั้น รอจนแห้งสนิท แล้วขัดด้วยกระดาษทรายให้พื้นเรียบ
3. การร่างภาพ นำแบบร่างมาขยาย ปรับโครงสร้างและรายละเอียดของภาพให้ลงตัว
4. การลงสี ลงสีบรรยากาศโดยรวมของภาพ แล้วลงสีในส่วนขอรายละเอียดต่างๆในผลงาน
5. การตัดเส้น ตัดเส้นเน้นน้ำหนักของรูปทรงต่างๆ ตามความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก
6. วิเคราะห์ผลงาน และปรับแก้ไข ตกแต่งรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์

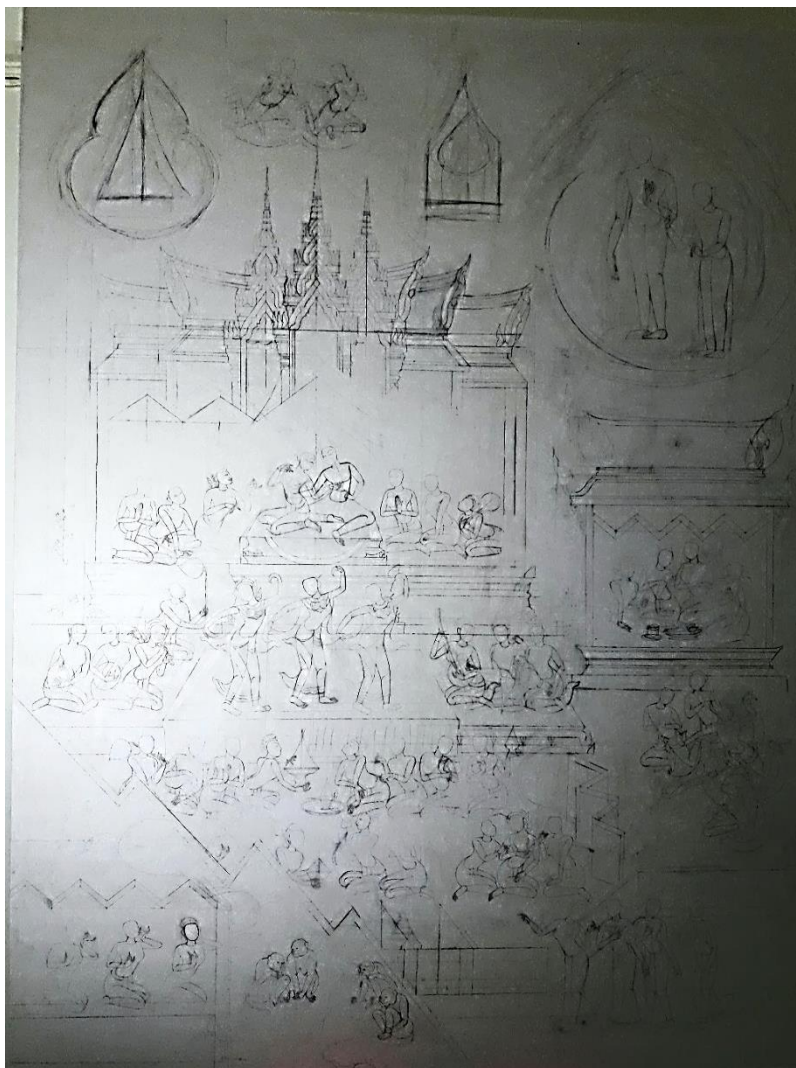

ภาพที่ 8 ภาพวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน

ภาพที่ 9 ภาพการวางองค์ประกอบของภาพ

ภาพที่ 10 ภาพร่างรายละเอียดของภาพ

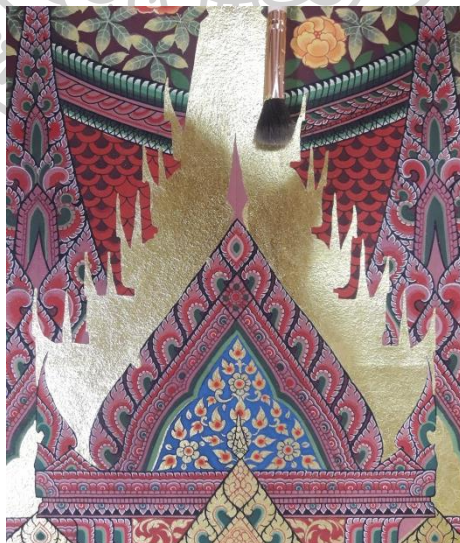

ภาพที่ 11 ภาพการลงสีภาพรวม

ภาพที่ 12 ภาพการใส่รายละเอียด

ภาพที่ 13 ภาพการติดทองคำเปลว

บทที่ 4

การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์เป็นการฝึกฝนและพัฒนาฝีมือด้านการเขียนงานจิตรกรรมไทยประเพณีตามแบบแผนให้มีความชำนาญ และมีความเข้าใจในลักษณะความงามของงานจิตรกรรมไทยประเพณี ที่แสดงความรู้สึกถึงความมีชีวิตจิตใจและความเป็นไทยที่มีความอ่อนโยน ความประณีตละเอียดอ่อน อีกทั้งศึกษารูปแบบการจัดวางองค์ประกอบ วิธีการเล่าเรื่องพุทธประวัติในงานจิตรกรรมไทยประเพณี จากการศึกษาค้นคว้าและทดลองสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ได้พบถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันนำมาสู่การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุด “พุทธจริยา” โดยการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าแบ่งได้เป็น 2 ระยะ ดังนี้

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์มีแรงบันดาลใจมาจากการศึกษาเรื่องราวพุทธประวัติที่มีคติคำสอนเรื่องการละราคะ ความลุ่มหลงในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส กิเลสที่ผูกมัดใจสัตว์ อันเป็นเครื่องเศร้าหมองของจิต ข้าพเจ้าจึงสร้างสรรค์ผลงานในตอนพระพุทธรูปเจ้าชัทธิดาพญามาร และตอนมหาภิเนษกรรมณี โดยสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรมไทยประเพณี ใช้รูปแบบการจัดวางองค์ประกอบแบบภาพเล่าเรื่อง ยึดหลักอุดมคติตามแบบแผนของงานจิตรกรรมไทยโบราณ ผสมผสานกับจินตนาการและทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อเรื่องราว ถ่ายทอดโดยใช้สีที่ให้ความรู้สึก สุขุม สงบ สื่อถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และการจัดวางองค์ประกอบที่ดูเรียบง่ายสอดคล้องสัมพันธ์กับเรื่องราว ในการสร้างสรรค์ผลงานมีการจัดวางภาพให้มีความสมดุล มีองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธานเด่นด้วยขนาดอยู่ตรงกลางภาพ และการใช้รูปทรงของมนุษย์ เทวดานางฟ้าในการบอกเล่าเรื่องราว แสดงอากัปกริยาที่แตกต่างกัน ให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ซึ่งปัญหาของผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์คือการใช้องค์ประกอบที่มีลักษณะตามแบบแผนของงานจิตรกรรมไทยโบราณ ทำให้ไม่เกิดมุมมองที่แปลกใหม่ ขาดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการสื่อออกมาได้ตรงกับเจตนารมณ์ และยังไม่สามารถสื่อถึงเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอในเรื่องคติธรรมคำสอนได้อย่างสมบูรณ์

ภาพที่ 14 ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน พระพุทธเจ้าชั้บธิดาพญามาร

ขนาด 170 x 150 ซม.

เทคนิค สีฝุ่นบนพื้นดินสอพอง

ปีที่สร้าง 2561

ภาพที่ 15 ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน มหาภิเนษกรรมณี

ขนาด 160 x 140 ซม.

เทคนิค สีฝุ่นบนพื้นดินสอพอง

ปีที่สร้าง 2561

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “พุทธจริยา” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรมไทย ประเพณี ที่มีแรงบันดาลใจมาจากเรื่องราวในพุทธประวัติโดยนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบำเพ็ญคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยสร้างสรรค์ผลงานในตอน พระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์และ ตอนพระพุทธเจ้าโปรดพระนันทะ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่มีการพัฒนาต่อยอดมาจากผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ โดยพัฒนาทางด้านการแสดงออกทางทัศนศิลป์ เน้นการสื่ออารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการส่วนตนที่มีต่อเรื่องราวสร้างสรรค์เป็นรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาตรงตามจุดมุ่งหมายได้อย่างสมบูรณ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

พุทธประวัติตอนพระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์เป็นเรื่องราวที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์โดยบันไดแก้ว มีท้าวสักกเทวราช เหล่าพรหมและเทวดาจำนวนมาก อีกทั้งปัญจสิขเทพบุตรคนธรรพ์ดำเนินสู่นันไดเงินและบันไดทองเพื่อส่งเสด็จ องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์เปิดโลกทั้ง 3 ได้แก่ สวรรค์ มนุษย์ และนรก ให้มองเห็นทั่วถึงกันทั้งหมด เสด็จลงยังหน้าประตูเมืองสังกัสสนคร

ในการสร้างสรรค์ผลงานพุทธประวัติตอนนี้มีสวรรค์เป็นฉากสำคัญของเรื่อง ข้าพเจ้าจึงวางโครงสร้างของบรรยากาศโดยรวมเป็นสวรรค์ โดยใช้สีเอกรงค์ ในวรรณะรวมเป็นสีส้มและทอง เพื่อให้ความรู้สึกมีพลังอบอุ่น และปิติสุข และแทรกด้วยสีตรงกันข้าม เช่น สีเขียว ฟ้ามุ่ย และสีน้ำเงิน แบบกระจายตัวอยู่รายล้อมพื้นที่ การจัดวางองค์ประกอบของภาพสมดุลแบบสมมาตร มีองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธานเด่นด้วยขนาดอยู่ตรงกลางภาพ มีลักษณะกำลังเคลื่อนลงจากสวรรค์ ในส่วนของฉัพพรรณรังสีใช้สีแดงชาดเพื่อเน้นจุดเด่นของภาพ ประกอบกับจำนวนของเหล่าเทพยดา มนุษย์และสัตว์นรก ที่มีจำนวนมาก

ปัญหาของผลงานชิ้นนี้ คือการจัดวางองค์ประกอบในส่วนของสวรรค์และโลกมนุษย์ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งจำนวนเทวดาและมนุษย์ที่ดูอัดแน่นจนเกินไป จากการวิเคราะห์ผลงานทำให้พบจุดบกพร่องที่ต้องแก้ไขและพัฒนาผลงานในขั้นต่อไป

ภาพที่ 16 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน พระพุทธเจ้าเสด็จจากดาวดึงส์

ขนาด 165 x 150 ซม.

เทคนิค สีฝุ่นบนดินสอพองติดทองคำเปลว

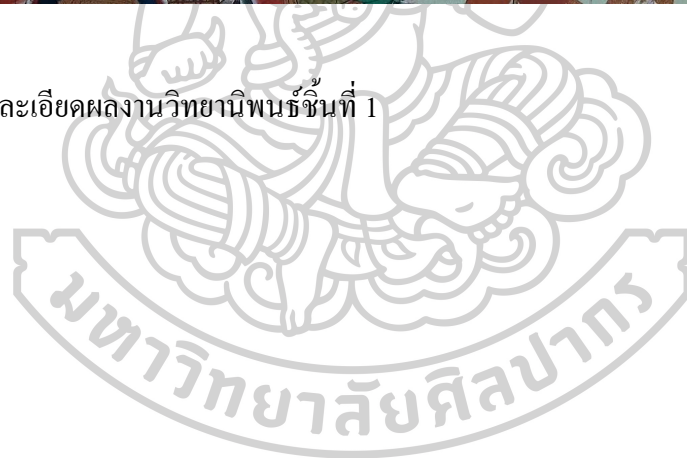
ปีที่สร้าง 2562

ภาพที่ 17 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 18 รายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

พุทธประวัติตอนพระพุทธเจ้าโปรดพระนันทะ ขณะนั้นองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงรับอาราธนาเข้าไปรับอาหารบิณฑบาตเนื่องในการอาวามงคลอภิเชกสมรส ระหว่างเจ้าชายนันทะ ซึ่งเป็นพระอนุชากับนางชนบทกัลยาณี พระพุทธองค์ประทานบาตรส่งให้พระนันทะถือไว้แล้วตามเสด็จจนถึงพระคันธกุฎี และทรงรับบาตรคืนแล้วตรัสแก่พระนันทะว่า “นันทะ เธอจงบรรพชาเถิด” พระนันทะจึงได้บรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุ นับตั้งแต่บวชในดวงจิตของพระนันทะคิดคำนึงถึงแต่นางชนบทกัลยาณีเจ้าสาว คิดจะลาสิกขาอยู่ตลอดเวลา พระบรมศาสดาทรงทราบความ จึงพาพระนันทะเที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้พระนันทะได้เห็นสตรีที่มีรูปร่างต่างกัน ตั้งต้นให้เห็นแต่สิ่งที่ย่ำแย่ที่สุด โดยให้ได้เห็นนางลิงแก่ และนางเทพอัปสรบนสวรรค์ พระนันทะเกิดความหลงใหลอยากได้นางเทพอัปสรมาเป็นคู่ครอง พระพุทธองค์จึงกล่าวหาว่าหากประพฤติพรหมจรรย์แล้ว ก็จะได้นางเทพอัปสร ต่อมาพระนันทะได้ประพฤติพรหมจรรย์ และบำเพ็ญเพียรจนสามารถบรรลุคุณธรรมขั้นสูงสุด ทำให้จิตหลุดพ้นจากอาสวะกิเลสทั้งหลาย พุทธประวัติตอนพระพุทธเจ้าโปรดพระนันทะ มีคติธรรมคำสอนในเรื่องการเห็นโทษของกิเลส ราคะ ความลุ่มหลง เปลือกกายภายนอก รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส อันเป็นสิ่งที่ไม่จริงยั่งยืน นำความทุกข์มาให้

ในการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าแบ่งส่วนประกอบโครงสร้างของภาพเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นประธานของภาพ คือองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระนันทะ จัดวางอยู่ส่วนบนด้านขวาของภาพ เน้นรูปทรงให้มีขนาดใหญ่เด่นชัด โอบล้อมด้วยฉัพพรรณรังสี มีลักษณะลอยอยู่กลางอากาศ โดยใช้สีโทนเย็นคือ สีดำอมน้ำเงิน ให้ความรู้สึก สุขุม สงบ สัมพันธ์กับเรื่องราวที่ต้องการสื่อความหมายถึงพระภิกษุสงฆ์ผู้ประเสริฐ และโครงสร้างส่วนที่ 2 คือ โฟชนนต์ปราสาทของพระอินทร์และเหล่าเทพธิดานางฟ้า ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ โดยใช้สีของบรรยากาศโดยรวมเป็นสีแดงและสีชมพู ให้ความรู้สึกถึงความรัก ความลุ่มหลง และความร้อนแรง แสดงอากัปกริยาที่มีความสุข มีการฟ้อนรำ เล่นเครื่องดนตรี ในส่วนที่ 3 ของภาพ คือ นางชนบทกัลยาณี และนางลิงแก่ มีการใช้เส้นสีเทาหักพันปลาแบ่งขอบเขตระหว่างโลกมนุษย์และสวรรค์ อยู่ด้านล่างซ้ายของภาพ โดยให้บรรยากาศโดยรวมเป็นสีน้ำตาล เพื่อให้ความรู้สึกอึมครึม หม่นหมอง และนางชนบทกัลยาณีกับนางลิงแก่มีอากัปกริยาที่คล้ายคลึงกัน คือมีอาการโศกเศร้าเสียใจ ในส่วนของรายละเอียดได้นำเอาลายผ้าไทยที่เป็นลวดลายไทย นำมาประยุกต์ใช้ในส่วนต่างๆของภาพ ทั้งฉากกั้น ลายม่าน ลายพื้นพรม เพื่อเพิ่มความวิจิตรงดงามตามลักษณะงานจิตรกรรมไทย

ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ได้นำเอาข้อดีของงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มาพัฒนาผลงานให้มีความลงตัว ความเหมาะสมทั้งด้านรูปแบบและแนวความคิด สันเคราะห์เป็นองค์ความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานชุดต่อไป

ภาพที่ 19 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน พระพุทธเจ้าโปรดพระนันทะ

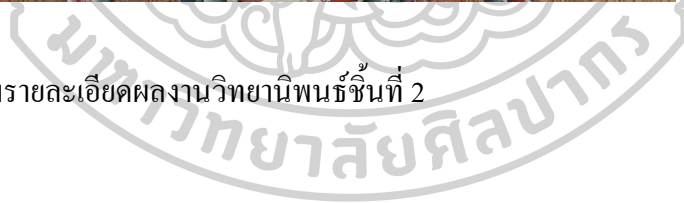
ขนาด 200 X 150 ซม.

เทคนิค สีฝุ่นบนพื้นดินสอพองติดทองคำเปลว

ปีที่สร้าง 2562

ภาพที่ 20 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 21 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 22 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด "พุทธจริยา" มีแรงบันดาลใจมาจากความประทับใจในงานจิตรกรรมไทยประเพณีอันเป็นศิลปะประจำชาติและมีเอกลักษณ์เฉพาะ มีคุณค่าทางความงามในด้านความวิจิตรบรรจง ประณีตละเอียดอ่อน แสดงถึงทักษะเชิงช่างชั้นสูงของครูช่างโบราณ อีกทั้งจิตรกรรมไทยยังทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวพุทธประวัติอันสอดแทรกด้วยคติธรรมคำสอน ซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องราวในพระพุทธศาสนา ที่ช่วยจรรโลงจิตใจ ให้เกิดความสุข ความสงบ ความผ่อนคลายในจิตใจ และน้อมนำให้รำลึกถึงคุณขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อพุทธจริยา เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการบำเพ็ญคุณธรรมความดีขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า นำเสนอพุทธประวัติที่มีคติคำสอนของเรื่องราวในแต่ละตอนอันเป็นประโยชน์ในการเผยแผ่พระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา อีกทั้งเพื่อให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพ รับรู้ถึงความงามจากการใช้ เส้น สี รูปทรง องค์ประกอบอันเป็นสุนทรียะตามแบบไทย

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข จุดบกพร่องต่างๆ ทำให้ข้าพเจ้ามีกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จนสามารถพัฒนารูปแบบและแนวความคิดให้สื่อความหมายได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานชุดต่อไป

รายการอ้างอิง

. "จิตรกรรมฝาผนังยุคต้นรัตนโกสินทร์วัดสุวรรณาราม ". from www.reurnthai.com/index.php?topic=2803.0.

. "จิตรกรรมฝาผนังร่วมสมัย." from <http://oknation.nationtv.tv/blog/phaen/2007/08/03/entry>.

. "จิตรกรรมฝาผนังวัดสุทัศนเทพวราราม ". from www.pinterest.com/pin/562527809685368454.

. "พุทธศิลป์สอนธรรม จิตรกรรมแห่งศรัทธาอดีตกาล." from www.goodlifeupdate.com/inspiration/72983.html.

. "หนังสือจิตรกรรมฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์." from www.finearts.go.th/promotion/component/smileybook/41.html.

ardnarong, p. "ผลงานทัศนศิลป์สมัยกรุงรัตนโกสินทร์." from <https://medium.com/@pasubox>.

ปยุตโต, พ. ป. อ. "พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม." from www.84000.org/tipitaka/dic/y_seek.php?text.

อุสาพรหม, ศ. (2557). จิตรกรรมสื่อผสม

ชีวิตในเมือง, มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปรินฤณามานัฒิต.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สมฤทัย วงศ์ใหญ่
วัน เดือน ปี เกิด	7 สิงหาคม 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
วุฒิการศึกษา	- ระดับประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร - ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ - ระดับมัธยมปลาย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา - ปริญญาบัณฑิต(เกียรตินิยมอันดับ2)คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร - ปัจจุบันกำลังศึกษาปริญญาโทชั้นโท คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ ภาพพิมพ์สาขาทัศนศิลป์ภาควิชาศิลปไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	63/62 หมู่ 8 ต.ท่าทรายอ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000
ผลงานตีพิมพ์	พ.ศ.2560 - ร่วมแสดงศิลปกรรมปตท.ครั้งที่ 33 พ.ศ.2561 - ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 35 พ.ศ.2562 - ร่วมแสดงจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 41 ณ หอศิลป์ราชินี
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ.2558 - รางวัลที่ 2 ทูนิโคลิจิจอห์น “แรงบันดาลใจแห่งชีวิต” โดยหอการค้า อเมริกันในประเทศไทย พ.ศ.2559 - ได้รับทุนกนกสิน การร่วมเขียนภาพปฏิทิน ปีพุทธศักราช 2559 ชุดมรดก งานช่างศิลป์ไทย โดยบริษัทกนกศิลป์ เอ็กชพอร์ต อิมพอร์ต จำกัด ร่วมกับ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.2560 - รางวัลอนุรักษ์ศิลป์ไทย มั่นคงอวอร์ดส์ครั้งที่ 1 “ผู้รักศิลป์ ไทย” โดย บริษัท มั่นคง เเคหะการ จำกัด (มหาชน) - รางวัลนรสิทรานวัตกรรมประจำปี 2560

- รางวัลชมเชยโครงการจิตรกรรมเพชรยอดมงกุฎครั้งที่ 2 “ทรงเปิดโลก
เสด็จลีลาลงจากดาวดึงส์สวรรค์” โดยมูลนิธิร่มฉัตร ร่วมกับมูลนิธิคิง
เพาเวอร์

- รางวัลที่ 3 เหรียญทองแดงบัวหลวง จิตรกรรมไทยแนวประเพณี ครั้งที่ 39
พ.ศ.2561

- รางวัลที่ 3 เหรียญทองแดงบัวหลวง จิตรกรรมไทยแนวประเพณี ครั้งที่ 40

